

Convent de Sant Francesc

Calaf

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Convent de Sant Francesc. 08280 Calaf
Emplaçament A l'entorn del convent de Sant Francesc, al sud del nucli.
Alçada: 667

Coordenades:

Latitud: 41.73061
Longitud: 1.51717
UTM Est (X): 376677
UTM Nord (Y): 4620929

Classificació

Número de fitxa 08031 - 54
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Antic Romà Medieval
Segle II aC-XXI
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: No es conserva pràcticament res en el camps annexos al convent.
Protecció Legal
Observacions protecció: BCIL
Número inventari CC.AA: 10508
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 6711501CG7261S
Autoria de la fitxa Jordi Seró i Ferrer. IN SITU Patrimoni i Turisme
Data de registre de la fitxa: dl., 16/11/2015 - 01:00

Descripció

El jaciment se situa als afores del nucli urbà de Calaf, separat d'aquest per la via del tren, a l'antic raval de Sant Jaume avui anomenat barri de l'Estació. De l'edifici es conserven només els murs exteriors, amb una notable portalada barroca classicista, i el claustre d'un sol pis. Per altra banda, en el camp situat immediatament a l'est del convent, s'hi han recollit materials arqueològics d'època romana en superfície: ceràmica comuna, un possible pes de teler i fragments de molí. Els indicis assenyalen que hi hagué algun tipus d'establiment romà de cronologia altimperial en el lloc, sense que es puguin fer més precisions. El terreny és pla i apte per a activitats agropecuàries.

Història

El Convent de Sant Francesc va ser construït durant el segle XVIII en el mateix lloc on hi havia l'antic priorat de Sant Jaume, erigit el 1069. Aquest priorat depengué de la canònica de Sant Vicenç de Cardona fins a 1592, quan el priorat passà a ser Col·legiata. L'edifici s'abandonà el 1639 quan s'inaugurà la nova església de Sant Jaume a l'interior de la vila.

L'any 1696, el consell municipal va demanar la presència dels frares a Calaf, presència que fou concedida per la duquessa de Cardona Catalina Antònia, amb consentiment del bisbe de Vic. La vila va oferir el terreny i els diners necessaris per construir el convent, fent-se efectiva la possessió del terreny per part de l'orde franciscà l'any 1715. El convent va ser inaugurat el 12 de setembre de 1729, tot i que l'església va ser acabar amb posterioritat.

Amb el pronunciament de Riego l'any 1820 i l'arribada dels liberals al poder es produí la desamortització dels béns de l'església i la supressió de les comunitats monacals. Per arribar al nombre de frares mínim que la nova llei exigia per a la subsistència dels ordes regulars, els frares del col·legi franciscà de Vic foren traslladats a Calaf el 1821. L'any següent, la vila va ser escenari dels enfrontaments entre els liberals i els reialistes. Davant la notícia de què els reialistes havien ocupat Calaf, els liberals van sortir des de Cervera però en arribar, aquests ja havien fugit. Les tropes liberals, però, es van quedar a Calaf, allotjant-se al convent de Sant Francesc. La por va fer que molts dels frares fugissin, i la comunitat va ser finalment suprimida.

Durant la Primera Guerra Carlina (1833-1840) el convent va ser sacsejat i incendiat, i la promulgació de les lleis desamortitzadores de Mendizabal comportaren l'exclaustració. A partir de 1835, el convent restà abandonat i patí un període d'ocupació militar arran les successives guerres carlines, la qual cosa va provocar la degradació contínua tant de l'edifici com del seu arxiu.

L'any 1855 el convent és adquirit per un particular i l'any següent, amb l'enderroc del campanar i la caiguda de la teulada del temple, passa a servir de magatzem i de cort pels animals. Posteriorment, el 1870, el convent tornar a caviar de propietari, i part de l'edifici es fa servir de magatzem de vins entre 1881 i 1884. Les modificacions i les afectacions van continuar també durant bona part del segle XX, quan es van construir uns habitatges a la banda sud.

Bibliografia

BARRAQUER, C. (1906) Las casas de religiosos en Cataluña durante el primer tercio del siglo XIX. Barcelona: Ed. F.J. Altés.

BENET CLARÀ, A. (1992) "Sant Jaume de Calaf". A: Catalunya Romànica XIX. El Penedès, L'Anoia. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, Vol. XIX, p.339-340.

Gran Geografia Comarcal de Catalunya (1991-1996). Barcelona : Enciclopèdia Catalana.

PLADEVALL, A. (1988) L'antic priorat i després col·legiata de Sant Pere de Calaf. Ajuntament de Calaf. Memòries i informes: Memòria de la prospecció superficial al desdoblament de la C-25, Tram: Les Oluges-Manresa (1/2005). Àrea de Coneixement i Recerca DGPC

Memòries i informes: LÓPEZ, R.: Memòria de la intervenció arqueològica a l'església del convent de Sant Francesc de Calaf (L'Anoia). Intervenció 21-25 agost de 2006. Mem. Núm.: 7874. Arxiu del Servei d'Arqueologia i Paleontologia.

